

## רוח ביתא ישראל

### אמונות ודעות במסורת הקהילה

#### **מבוא:**

ספר האורית שימש כספר קדוש וכמוקד המאחד את הקהילה ומחבר אותה אל הקב"ה נותן התורה. תוכן האורית היווה גם בסיס לקיום המצוות, גם אם לא לפרטי הביצוע שלהן. "האורית" בוודאי גם פרנס את עולם האמונות של הקהילה: בריאת העולם, הנבואה, התפילה, שכר ועונש, ייחוד עם ישראל וכדו'.

אך מה לגבי אמונות שאין להם היזכור בשמונה הספרים, הגאולה, שיבת ציון, מרכזיות ירושלים, תחיית המתים - האם הם השתמרו והועברו כמסורת עדתית או שהם גם נישאו על גבי טקסטים כתובים?

האם מסכת האמונות של ביתא ישראל גובשה בעל פה או בכתב?

האם היו גישות שונות והדגשים שונים, אולי גם דיונים?

האם הנושא הזה זכה לתיעוד מסודר ולמחקר?

בשאלות אלו נעסוק בסוגיה שלפנינו

#### **הדעות:**

עמדה 1: לא נעשה מחקר מקיף (יוסי זיו)

עמדה 2: ספרות הקודש הרחב מהווה בסיס לאמונות ודעות הקהילה, אך החלוקה המושגית בין אמונות למצוות מעשיות אינה תקפה להשקפת הקהילה. (שושנה בן דור):

#### **הדיון:**

עמדה 1: לא נעשה מחקר מקיף (יוסי זיו)

עמדה 2: ספרות הקודש הרחב מהווה בסיס לאמונות ודעות הקהילה (שושנה בן דור)

- ברור שמבחינת ההסתמכות על ספרים מקודשים או נחשבים, חשוב להסתכל מעבר לאורית, במובנו הצר. לביתא ישראל, היו כל כתבי הקודש, וככה כונו: "מצהף קדוש", כלומר ספרי הקודש. מעבר לכך, הם למדו היטב ספרים נבחרים מתוך הספרים החיצוניים, אליהם לא התייחסו כספרים מקודשים, אלא בהחלט כחשובים: יובלים, ברוך, חנוך, ועוד. בנוסף, היו חיבורים עצמאיים באתיופיה, כגון "מצהף מלאכת" "ספר המלאכים" וגדלות (ספרים בשבח אבות האומה) ועוד. לא אכנס לכל הרשימה כאן, אך אין ספק שבני הקהילה גם ינקו את אמונותיהם מהם וגם שיקפו את האמונות שלהם, כאשר חיברו את מה שחיברו. אם כן, בהחלט היו מקורות רבים ומגוונים לקביעת הן האמונות והן המעשה בתחום הרוח/דת.
- ממה שעלה שהשיחות שלי עם קסים, המלה "היימנות", מונח בסיסי בדת של הקהילה, איננה מתייחסת אך ורק לאמונה, אלא גם למעשה, ושניהם קשורים קשר חזק.

אם כן, מדובר בעולם רעיוני עשיר, שניתן לחקור וכולנו נשמח לראות מחקרים בתחום הזה.